UCHWAŁA NR XI / 60 / 07
RADY MIASTA HAJNÓWKA
z dnia 25 października 2007 roku

w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2008 – 2011.

Na podstawie art. 10 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz.1485; z 2006r. Nr 66, poz. 469, Nr 120, poz. 826; z 2007r. Nr 7,poz. 48, Nr 82,poz. 558). Rada Miasta uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2008 – 2011 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2008r.

Przewodniczący Rady

Leonard Kulwanowski

Załącznik do Uchwały
Nr XI / 60 /07 Rady Miasta
Hajnówka z dnia 25 października 2007r.

Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2008 - 2011

I. Wstęp

Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2008-2011, opracowany został zgodnie z treścią ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii / Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm / oraz założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Program został przygotowany przez zespół w składzie: Joanna Wróbel, Irena Snitkowska, Sławomir Grygoruk, Agnieszka Łobodzińska, w ramach udziału w projekcie „Wsparcie województw i społeczności lokalnych w zapobieganiu narkomanii na poziomie lokalnym", realizowanego przez Fundację Demokracji Lokalnej na zlecenie Fundacji Fundusz Współpracy i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii w ramach Projektu Transition Facility.

Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miejskiej Hajnówka opracowany został w oparciu o diagnozę sytuacji w gminie miejskiej Hajnówka, przeprowadzonej w okresie: od kwietnia do czerwca 2007r., przez zespół: Agnieszka Łobodzińska – koordynator MKRPA, Irena Snitkowska – członek MKRPA – pedagog szkolny, Sławomir Grygoruk – funkcjonariusz policji do spraw nieletnich.

II. Opis zjawiska na podstawie diagnozy.

Diagnozę przeprowadzono w oparciu o:

1. analizę wyników badań wśród młodzieży na próbie 685 uczniów szkół gimnazjalnych, w tym w badaniach wzięło udział: dziewcząt - 332, chłopców - 350, 3 osoby nie określiły swojej płci.
2. analizę wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród 45 dorosłych mieszkańców miasta Hajnówka.
3. zebrano również informacje z następujących instytucji:

1) Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce,
2) SP ZOZ- Oddział Psychiatryczny w Hajnówce,
3) Poradnia Odwykowa w Hajnówce,
4) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce,
5) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce,
6) Kuratorzy Sądowi Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim,
7) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce.

Na podstawie uzyskanych informacji należy wyciągnąć wnioski, iż 12,7% respondentów używało marihuany lub haszyszu, z czego 6,5% w ciągu ostatnich 30 dni; prawie 12% odurzało się klejem lub aerozolami; 14,4% przyznaje, że kiedykolwiek zażywało leki uspokajające, nasenne lub inne bez przepisu lekarza.

Młodzież gimnazjalna wykazuje tolerancję dla osób używających środków narkotycznych, 40,3% - dla marihuany lub haszyszu, 38,8% - dla leków bez przepisu lekarza, od ok. 25% do ok. 28% - dla innych środków psychoaktywnych.

Na duże ryzyko uzależnienia przy regularnym zażywaniu substancji psychoaktywnych wskazuje od 17,45% do 65,1% w zależności od substancji. Największe ryzyko – zdaniem respondentów – występuje przy regularnym zażywaniu amfetaminy.

Aż 15,9% pytanych stwierdziło, że jedno- lub dwukrotne użycie marihuany lub haszyszu nie powoduje ryzyka uzależnienia. 8,9% stwierdziło również, że częstsze palenie substancji zawierających THC (TetraHydroCannabinol) nie powoduje ryzyka uzależnienia.

Świadomość społeczna problemu, związanego z narkomanią jest duża, na co wskazują wyniki ankiet przeprowadzonych wśród dorosłej populacji mieszkańców Hajnówki, nie wiążą oni jednak tego problemu z własną rodziną, z własnymi dziećmi - wszyscy ankietowani zaprzeczyli kontaktowi swoich dzieci ze środkami psychoaktywnymi.
Wielu rodziców obserwując „dziwne" zachowania swoich dzieci (nawet pełnoletnich) utożsamia je ze spożywaniem alkoholu składając wnioski o leczenie odwykowe od alkoholu. Podczas rozmów motywujących w Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wielokrotnie okazuje się, iż problem dotyczy narkotyków lub łączenia narkotyków z alkoholem.

Ponad 65% badanych brało udział w zajęciach profilaktycznych, na których poruszano kwestie problematyki narkotykowej; 24,1% uczniów twierdzi, że nie brało udziału w takich zajęciach.

Z informacji pozyskanych z różnych instytucji oraz z wywiadów środowiskowych wynika, iż na terenie miasta Hajnówka jest duża liczba osób pełnoletnich, które mają problem z narkotykami, jednak niewielki odsetek tych osób zgłasza się na leczenie w naszym mieście, częściej szukają pomocy lub są kierowani na leczenie poza Hajnówkę, tj. do szpitala na Oddział Odwykowy w Choroszczy lub w Ośrodkach MONAR- u.
Wnioski końcowe:
1/ problem narkomanii jest widoczny w gminie miejskiej Hajnówka, jednak, jeśli chodzi o młodzież gimnazjalną należy stwierdzić istnienie okazjonalnego i eksperymentalnego używania substancji psychoaktywnych.
2/ dorośli nie widzą problemu w swoich rodzinach, ale mają wiedzę, że taki problem istnieje w społeczeństwie.
3/ stosunek do osób uzależnionych wskazuje na społeczne przyzwolenie sięgania po substancje psychoaktywne - kształtowany jest przez wysoki stopień tolerancji dla osób używających narkotyków oraz przez niską świadomość ich szkodliwości.
4/ istnieje wysoka akceptacja społeczna dla działań profilaktycznych, jednak wysoki stopień tolerancji i niska świadomość szkodliwości substancji psychoaktywnych świadczą o niedoskonałości prowadzonych programów profilaktycznych lub ich małej skuteczności.

III. Zdiagnozowane obszary problemowe.
Zdiagnozowano 3 obszary problemowe.
1. Obszar problemowy 1.
Zbyt niska społeczna świadomość zagrożeń związanych z problemem narkomanii
Diagnoza przyczyn problemu 1
1) Problem narkomanii nie jest głównym problemem w gminie.
2) Brak wiedzy i skutecznej edukacji rodziców na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych. Niska frekwencja rodziców na wywiadówkach oraz zebraniach rodzicielskich o tematyce szkoleniowej.
3) Małe zainteresowanie rodziców problemami dziecka, brak umiejętności komunikacyjnych rodziców (rodzice najczęściej zaczynają i kończą rozmowę z dzieckiem na pytaniu
„co w szkole?" (nie słuchając odpowiedzi).
4) Rodzice nie stosują zasady „ograniczonego zaufania" („kochaj i sprawdzaj"), bezgranicznie ufają swoim dzieciom.
5) Obserwując „dziwne" zachowania swego dziecka rodzice sprawdzają je pod kątem alkoholu, nie wyczuwając jego zapachu nie drążą tematu.

2. Obszar problemowy 2.
Przyzwolenie społeczne na okazjonalne i eksperymentalne używanie środków psychoaktywnych przez młodzież gimnazjalną.
Diagnoza przyczyn problemu 2.
1) Poszukiwanie przez młodych ludzi zaspokojenia potrzeb znaczenia, bezpieczeństwa, akceptacji w grupie rówieśniczej o wzorcach zachowań społecznie nieakceptowanych przy braku zaspokajania tych potrzeb w domu rodzinnym.
2) Problemy osobiste w okresie dorastania, z którymi nie umie sobie radzić młody człowiek.
3) Niska samoocena i brak pozytywnego wzmocnienia ze strony tak domu rodzinnego jak i szkoły.
4) Pogoń mediów za sensacją, brak rzetelnej informacji dotyczącej szkodliwości środków psychoaktywnych, programy i filmy pokazujące osoby ze świata show biznesu biorące narkotyki i osiągające sukcesy artystyczne.
5) Brak autorytetów, wzorców moralnych do naśladowania, brak systemów moralnych i światopoglądowych, które pozwoliłyby młodym ludziom na wybór własnej drogi życiowej.
6) Zaspakajanie wszelkich materialnych potrzeb dziecka przez rodziców, przy braku wiedzy o ich życiu wewnętrznym, co powoduje ich niedojrzałość społeczną i rodzi mechanizm ucieczki od świata dorosłych w świat narkotyków.
7) Moda na narkotyki.
8) Błędy wychowawcze szkoły, anonimowość uczniów, uprzedmiotowienie dziecka.

3. Obszar problemowy3.
Używanie środków psychoaktywnych wśród młodzieży gimnazjalnej.
Diagnoza przyczyn problemu 3.
1) Nieskuteczna edukacja prowadzona w szkołach.
2) Nieskuteczne oddziaływanie wobec młodzieży okazjonalnie eksperymentującej z nielegalnymi substancjami psychoaktywnymi.
3) Podejmowanie przez media w sposób akcyjny i sensacyjny tematyki ryzykownego używania środków psychoaktywnych.
4) Ograniczona i mało skuteczna kontrola w trakcie imprez dla młodzieży - koncertów, dyskotek.
5) Niedoskonałość przepisów prawa w skutecznym kontrolowaniu i zwalczaniu problemu dystrybucji narkotyków.
6) Nieprzestrzeganie przepisów prawa przez właścicieli lokali gastronomicznych; brak skutecznych podstaw prawnych do egzekwowania przestrzegania przepisów prawa.
7) Niewystarczająca oferta alternatywnych form spędzania czasu wolnego, nieodpłatnych zajęć.
8) Brak monitoringu w szkołach, nieskuteczna kontrola osób obcych wchodzących na teren szkół.
9) Emigracja zarobkowa rodziców, wychowywanie dziecka „przez telefon” lub okazjonalnie, pozostawienie dziecka pod opieką jednego z rodziców bądź innych członków rodziny z jednej strony zwiększa poczucie wolności, z drugiej zaś strony zwiększa poczucie odrzucenia, osamotnienia, braku miłości.
10) Charakterystyczne dla wieku adolescencji poczucie „nieśmiertelności” i wynikająca z tego chęć podejmowania ryzyka.
11) Zażywanie narkotyków jako objaw buntu przeciwko światu dorosłych, chęć „zaćpania”, znalezienia się na granicy świadomości, ucieczki od życia.

IV. Definicja celów Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2008 – 2011.
Po etapie analizy i diagnozy zostały określone problemy główne oraz ich przyczyny. Następnie dokonano wyboru problemów, których rozwiązywanie będzie celami programu. Kryterium wyboru problemów stanowiły:
1. waga problemu;
2. realna możliwość realizacji działań mających na celu zmniejszenie zjawiska.

1) Problem główny: okazjonalne i eksperymentalne używanie środków psychoaktywnych przez młodzież.
Analiza przeprowadzonych ankiet i innych posiadanych danych pozwala określić, iż problem główny jest problemem najwyższej rangi i biorąc pod uwagę realne możliwości naszych oddziaływań daje możliwość podjęcia skutecznych działań w celu zmniejszenia zjawiska okazjonalnego i eksperymentalnego używania środków psychoaktywnych przez młodzież gimnazjalną.
Pozostałe obszary problemowe nie będą stanowiły głównego obszaru naszych oddziaływań, jednak liczymy na to, iż oddziałując na młodzież celem zmniejszenia ilości okazjonalnego i eksperymentalnego zażywania środków psychoaktywnych jesteśmy w stanie pośrednio wpływać na zwiększenie społecznej świadomości zagrożeń związanych z problemem narkomanii jak też na spadek społecznego przyzwolenia na używanie środków psychoaktywnych. Związane jest to z planowanym oddziaływaniem tak na młodzież, jak również, w ramach pedagogizacji rodziców, na dorosłą populację mieszkańców naszego miasta.
Sformułowane poniżej cele są wynikiem procesu identyfikacji problemów oraz decyzji, który z nich będzie celem Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2008 – 2011.
2) W związku z powyższym długofalowym celem głównym Programu będzie:
zmniejszenie ilości okazjonalnego i eksperymentalnego używania środków psychoaktywnych przez młodzież.
3) Cele szczegółowe:
a) umiejętność radzenia z problemami oraz ze stresem. Nauczenie młodzieży postaw asertywnych. Kształtowanie pozytywnych wzorów moralnych, uczenie młodzieży dokonywania własnych wyborów,
b) zwiększenie świadomości ryzyka zażywania środków psychoaktywnych,
c) zmniejszenie dostępności do środków narkotycznych,
d) zwiększanie wiedzy na temat specyfiki okresu dojrzewania,
e) rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży. Zwiększenie dostępności do nieodpłatnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
Aby zamierzone cele były mierzalne powinny mieć wskaźniki realizacji i źródła pozyskania wskaźników. Dane te zostały zapisane poniżej w tabeli.

Cel szczegółowy	Wskaźnik	Źródło pozyskania wskaźnika
a) umiejętność radzenia z problemami oraz ze stresem. Nauczenie młodzieży postaw asertywnych. Kształtowanie pozytywnych wzorów moralnych, uczenie młodzieży dokonywania własnych wyborów,	- wzrost jakościowy i ilościowy wiedzy młodzieży na temat umiejętności radzenia sobie z problemami oraz ze stresem, - wzrost wiedzy i umiejętności młodzieży w zakresie postaw asertywnych, - spadek negatywnych zachowań, - wzrost poczucia własnej wartości oraz zachowań społecznie	- większa liczba osób uczestniczących w programach, zajęciach warsztatowych, lekcjach do dyspozycji wychowawcy prowadzonych w szkołach lub przez instytucje partnerskie – dane pozyskane ze szkół i instytucji partnerskich, - większa liczba młodzieży uczestnicząca w warsztatach

	akceptowanych wśród młodzieży, - nabycie umiejętności dokonywania własnych wyborów.	umiejętności prospołecznych, programach psychoedukacyjnych w szkołach lub prowadzonych przez instytucje wspierające – dane pozyskane z w/w instytucji oraz z policji.
b) zwiększenie świadomości ryzyka zażywania środków psychoaktywnych, .	- wzrost świadomości na temat ryzyka związanego z zażywaniem środków psychoaktywnych.	- większa liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych, zajęciach warsztatowych, lekcjach do dyspozycji wychowawcy prowadzonych w szkołach lub przez instytucje partnerskie – dane pozyskane ze szkół i instytucji partnerskich, - zwiększenie ilości publikacji w prasie lokalnej oraz lokalnej telewizji kablowej, jak też na stronie internetowej Urzędu Miasta Hajnówka – dane pozyskane z tych instytucji, - druk i kolportaż ulotek tematycznych wśród młodzieży i dorosłych przy wsparciu szkół, instytucji partnerskich, w tym Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin – dane pochodzące z w/w instytucji.
c) zmniejszenie dostępności do środków narkotycznych,	- wzrost wiedzy rodziców nad wydatkami młodzieży, - wiedza rodziców na temat grupy rówieśniczej, w której przebywają ich dzieci oraz miejsc ich przebywania, - wzrost umiejętności komunikacyjnych i podążania za dzieckiem na linii rodzic – dziecko, - wzrost współpracy rodzice– szkoła – policja, - założenie monitoringu w szkołach i wzmożenie dyżurów, - wzrost efektywności wykrywania przestępstw związanych z narkotykami oraz współpracy policji ze szkołami i instytucjami partnerskimi.	- większa liczba rodziców uczestniczących w warsztatach umiejętności wychowawczych, szkoleniach, pogadankach, wywiadówkach, dniach otwartych szkoły; większa aktywność rodziców w wycieczkach, imprezach i uroczystościach szkolnych – dane pozyskane ze szkół, - zwiększenie kontroli uczniów, zmniejszenie dostępu osób obcych do szkół, - zwiększona wykrywalność przestępstw związanych z rozprowadzaniem narkotyków dzięki współpracy z instytucjami partnerskimi i rodzicami.
d) zwiększanie wiedzy na temat specyfiki okresu dojrzewania,	- wiedza rodziców na temat grupy rówieśniczej, w której przebywają ich dzieci oraz miejsc ich przebywania, - wzrost umiejętności komunikacyjnych i podążania za dzieckiem na linii rodzic – dziecko, - wzrost współpracy rodzice– szkoła.	- większa liczba rodziców uczestniczących w warsztatach umiejętności wychowawczych, szkoleniach, pogadankach, wywiadówkach, dniach otwartych szkoły; większa aktywność rodziców w wycieczkach, imprezach i uroczystościach szkolnych – dane pozyskane ze szkół.

e) rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży. Zwiększenie dostępności do nieodpłatnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	-wzrost wiedzy młodzieży na temat możliwości spędzania czasu wolnego; organizacja zajęć pozalekcyjnych zgodnych z oczekiwaniami i zainteresowaniami młodzieży.	- wzrost liczby młodzieży uczestniczącej w różnorodnych zajęciach w szkołach i instytucjach partnerskich współpracujących w realizacji programu – dane pozyskane ze szkół i tych instytucji.

V. Zadania Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2008 – 2011.

Realizacji każdego z w/w celów służą różne zadania, które zaplanowane zostały w ramach profilaktyki pierwszorzędowej, a jej najważniejszymi celami jest promocja zdrowego stylu życia, opóźnienie wieku inicjacji narkotykowej, a przez to zmniejszenie ilości okazjonalnego i eksperymentalnego używania środków psychoaktywnych przez młodzież.

Budżet przewidziany na realizację poniższych zadań uzależniony będzie od wysokości środków przyznanych na jego realizację w Preliminarzu Miejskiego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi uchwalonego przez Radę Miasta Hajnówka oraz ze środków własnych Gminy Miejskiej Hajnówka.

CEL 1: Umiejętność radzenia z problemami oraz ze stresem. Nauczenie młodzieży postaw asertywnych. Kształtowanie pozytywnych wzorów moralnych, uczenie młodzieży dokonywania własnych wyborów.

Lp.	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI I ICH ŹRÓDŁA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	TERMIN
1.	Program profilaktyczny „Jak żyć z ludźmi”.	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klas gimnazjalnych/, 2. Przeprowadzenie zajęć rozwijających umiejętności interpersonalne, zachowania w sytuacjach trudnych, radzenia sobie ze stresem uczenia postaw asertywnych, 3. Ewaluacja działań.	Program / tekst programu/.	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, osoby przeszkolone i przygotowane do prowadzenia programów.	Rok szkolny.
2.	Cykl spotkań w ramach godzin wychowawczych „W tę samą stronę” wg. Marii Braun – Gałkowskiej.	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klas gimnazjalnych/, 2. Przeprowadzenie zajęć rozwijających umiejętności interpersonalne, zachowania w sytuacjach trudnych, radzenia sobie ze stresem, uczenia postaw asertywnych, 3. Ewaluacja działań.	Podręcznik oraz antologie.	Wychowawcy klas.	Rok szkolny.

3.	Elementy programu profilaktycznego „Drops”.	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klas/, 2. Przeprowadzenie zajęć rozwijających umiejętności interpersonalne, zachowania w sytuacjach trudnych, radzenia sobie ze stresem, uczenia postaw asertywnych, 3. Ewaluacja działań.	Program / tekst programu/.	Pedagodzy szkolni, osoby przeszkolone i przygotowane do prowadzenia programów.	Rok szkolny.
4.	„Grupa bawi się i pracuje”.	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klasach gimnazjalnych/, 2. Przeprowadzenie zajęć rozwijających umiejętności interpersonalne, zachowania w sytuacjach trudnych, radzenia sobie ze stresem, uczenia postaw asertywnych, 3. Ewaluacja działań.	Książki dydaktyczne.	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni.	Rok szkolny.
5.	Warsztat „Jak być asertywnym”.	Organizacja spotkań w zależności od zgłoszonych przez wychowawców potrzeb.	Program / tekst programu/.	Osoby przeszkolone i przygotowane do prowadzenia programu /psychologowie z poradni pedagogiczno-psychologicznej/.	Rok szkolny.

CEL 2: Zwiększenie świadomości ryzyka zażywania środków psychoaktywnych.

Lp.	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI I ICH ŹRÓDŁA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	TERMIN
1.	Szkolenie dla osób pracujących z młodzieżą uzależnioną od substancji psychoaktywnych.	1. Wybór trenera, 2. Organizacja szkolenia.	Szkolenie / treść szkolenia/.	1. Koordynator MKRPA, 2. trener – realizator szkolenia.	Styczeń 2008.
2.	Szkolenia dla nauczycieli, którzy będą realizować profilaktykę narkotykową na spotkaniach z rodzicami.	1. Przegląd ofert, 2. Dobór tematyki szkoleń, 3. Wybór trenera, 4. Organizacja szkoleń.	Szkolenia / treść szkoleń/.	1. Koordynator MKRPA, 2. trener – realizator szkolenia, 3. funkcjonariusz Policji.	Rok szkolny.

3.	Szkolenia dla rodziców w zakresie ryzyka zażywania środków psychoaktywnych.	1. Przegląd ofert, 2. Dobór tematyki szkoleń, 3. Wybór trenera, 4. Organizacja szkoleń, 5. Prezentacje multimedialne dotyczące rodzajów narkotyków oraz wszelkich zagrożeń z nimi związane.	1. Szkolenia / treść szkoleń/, 2. Płytka CD / rzutnik/.	1. Koordynator MKRPA, 2. nauczyciel – realizator szkolenia, 3. funkcjonariusz Policji.	Rok szkolny.
4.	Wydrukowanie ulotek informacyjnych dotyczących ryzyka zażywania środków psychoaktywnych.	1. Opracowanie treści i szaty graficznej ulotki, 2. Druk ulotek we współpracy z HDK, 3. Kolportaż ulotek.	Treść ulotki.	1. Koordynator MKRPA, 2. członkowie MKRPA.	Styczeń / luty/ 2008r.
5.	Nawiązanie współpracy z prasą lokalną i telewizją kablową.	1. Opracowanie treści komunikatów, informacji, publikacji dot. ryzyka zażywania środków psychoaktywnych, 2. Emisja w telewizji kablowej, 3. Publikacje w prasie lokalnej, 4. Informacje na stronie internetowej Urzędu Miasta Hajnówka.	Treści komunikatów informacji i publikacji.	1.Koordynator MKRPA, 2. członkowie MKRPA.	Cały rok.
6.	Realizacja elementów programu profilaktycznego „Drops”.	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klas/, 2. Prowadzenie zajęć w zakresie ryzyka zażywania środków psychoaktywnych, 3. Ewaluacja programu.	Program / tekst programu/.	Pedagodzy szkolni, osoby przeszkolone i przygotowane do prowadzenia programów.	Rok szkolny.
7.	Zajęcia warsztatowe, lekcje do dyspozycji wychowawcy, prowadzone w szkołach lub przez kompetentne osoby z instytucji partnerskich.	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klas/, 2. Prowadzenie zajęć w zakresie ryzyka zażywania środków psychoaktywnych i odpowiedzialności prawnej.	Programy / treści programów/.	Wychowawcy, pedagodzy szkolni, osoby przygotowane do prowadzenia programów, warsztatów, funkcjonariusze Policji.	Rok szkolny.

CEL 3: Zmniejszenie dostępności do środków narkotycznych.

Lp.	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI I ICH ŹRÓDŁA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	TERMIN
1.	Zacieśnienie współpracy z policją.	1. Założenie monitoringu w szkołach, 2. Stały przepływ informacji między instytucjami partnerskimi o osobach podejrzewanych o kontakt z narkotykami, 3. Założenie antynarkotykowego telefonu zaufania.	1. Monitoring, 2. Treści informacji.	1.Przewodniczący MKRPA, 2. Koordynator MKRPA, 3. dyrektorzy szkół, 4. Komenda Powiatowa Policji.	Cały rok.
2.	Szkolenia dla nauczycieli, którzy będą realizować profilaktykę narkotykową na spotkaniach z rodzicami, doskonalić umiejętności wychowawcze, poszerzać ich wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej szczególnie o okresie adolescencji, poszerzać ich umiejętności komunikacyjne.	1. Przegląd ofert, 2. Dobór tematyki szkoleń, 3. Wybór trenera, 4. Organizacja szkoleń.	Szkolenia / treść szkoleń/.	1. Koordynator MKRPA, 2. trener – realizator szkolenia, 3. funkcjonariusz Policji.	Rok szkolny.
3.	Szkolenia dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych, poszerzania wiedzy z zakresu psychologii rozwojowej szczególnie w okresie adolescencji, poszerzanie umiejętności komunikacyjnych.	1. Przegląd ofert, 2.Dobór tematyki szkoleń, 3. Wybór trenera, 4. Organizacja szkoleń, 5. Prezentacje multimedialne dotyczące rodzajów narkotyków oraz wszelkich zagrożeń z nimi związanych.	1. Szkolenia / treść szkoleń/, 2. Płytka CD / rzutnik/.	1.Koordynator MKRPA, 2. nauczyciel – realizator szkolenia, 3. pedagodzy szkolni, 4. funkcjonariusz Policji, 5. osoby przygotowane do prowadzenia programów, warsztatów z instytucji partnerskich.	Rok szkolny.
4.	Nawiązanie współpracy z prasą lokalną i telewizją kablową.	1. Opracowanie treści komunikatów, informacji, publikacji dot. działań	Treści komunikatów informacji i publikacji.	1. Komenda Powiatowa Policji, 2. Koordynator MKRPA,	Cały rok.

		prewencyjnych, komunikatów o sukcesach policji w zwalczaniu rozpowszechniania środków odurzających, 2. Emisja w telewizji kablowej, 3. Publikacje w prasie lokalnej, 4. Informacje na stronie internetowej Urzędu Miasta Hajnówka.		3. członkowie MKRPA.	
5.	Działania zmierzające do uruchomienia Świetlicy lub Klubu dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym.	1. Napisanie projektu realizowanego w ramach 1.5 SPO RZL, 2. Wdrożenie działań o charakterze edukacyjno – wychowawczym mających na celu powrót do nauki w celu zdobycia zawodu i usamodzielnienia się, 3. Zapobieganie wśród młodych ludzi dysfunkcjom społecznym, tj. alkoholizm, narkomania, przestępczość, 4. Umożliwienie młodzieży korzystania z alternatywnych form spędzania czasu wolnego (siłownia, pracownia internetowa), 5. Umożliwienie młodzieży z korzystania ze specjalistycznej pomocy (psychoterapia, socjoterapia).	1. Szkolenie w zakresie przygotowania projektu dofinansowywa-nego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich, 2. Treść programu, 3. Ewaluacja projektu.	1. Stowarzyszenie „Sami Sobie”, 2. Koordynator MKRPA, 3. socjoterapeuta, 4. psycholog, 5. pedagog, 6. POW, 7. informatyk, 8. KPP, 9. MOPS.	Rok 2008r.

CEL 4: Zwiększanie wiedzy na temat specyfiki okresu dojrzewania.

Lp.	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI I ICH ŹRÓDŁA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	TERMIN
1.	Elementy programu profilaktycznego	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla	Program / tekst programu/.	Pedagodzy szkolni, osoby przeszkolone i przygotowane do	Rok szkolny.

	„Drops”.	rodziców poszczególnych klas/, 2. Prowadzenie zajęć w zakresie specyfiki okresu dojrzewania i umiejętności komunikacyjnych.		prowadzenia programów.	
2.	Pedagogizacja rodziców.	1.Organizacja spotkań, 2. Prowadzenie zajęć w zakresie specyfiki okresu dojrzewania, teorii hierarchii potrzeb, warsztaty umiejętności wychowawczych, umiejętności komunikacyjnych.	Szkolenia / treść szkoleń/.	1. Dyrektorzy szkół, 2. pedagodzy szkolni, 3. wychowawcy klas, 4. przedstawiciele instytucji partnerskich.	Cały rok.

CEL 5: Rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży. Zwiększenie dostępności do nieodpłatnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Lp.	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI I ICH ŹRÓDŁA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	TERMIN
1.	Wspieranie aktywnego spędzania czasu wolnego przez młodzież.	1. Poszerzenie zakresu propozycji przez OSiR, HDK, KS „Puszcza”, placówki oświatowe, 2. Rozpropagowanie powyższych propozycji wśród dzieci i młodzieży.	Plakaty, afisze informacyjne z ofertami.	1. Przewodniczący MKRPA, 2. OSiR, 3. HDK, 4. Klub Sportowy „Puszcza”, 5. Dyrektorzy szkół.	Cały rok.
2.	Organizacja oraz dofinansowywanie wypoczynku letniego i zimowego dla młodzieży.	1. Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, 2. Dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży organizowanych przez instytucje partnerskie.	1. Konkurs ofert, 2. Kwalifikacja dzieci.	1. MKRPA, 2. stowarzyszenia i instytucje składające oferty.	Okres ferii zimowych i wakacji.
3.	Organizacja zajęć pozalekcyjnych zgodnych z oczekiwaniami i zainteresowaniami młodzieży.	1. Zbieranie propozycji zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań od młodzieży, 2. Poszukiwanie prowadzących zajęcia.	Propozycje zajęć.	1. MKRPA, 2. dyrektorzy szkół, 3. osoby prowadzące zajęcia.	Wrzesień / rok szkolny/.
4.	Integracja rodziny poprzez udział w różnego rodzaju imprezach sportowo-rekreacyjnych organizowanych przez MKRPA i instytucje partnerskie.	1. Ogólnomiejskie imprezy integracyjne (zgodnie z propozycją zawartą w Miejskim Programie Profilaktyki, Opieki nad Dzieckiem i Rodziną), 2. Rodzinny Rajd Rowerowy organizowany przez MKRPA, 3. Dni otwarte szkół.	1.Treści programów, 2.Treści ofert.	1. MKRPA, 2. dyrektorzy szkół.	Cały rok.

VI. System monitoringu i ewaluacji.

1. System monitoringu

1/ Odpowiedzialnym za monitoring Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miejskiej Hajnówka będzie pełnomocnik Burmistrza Miasta – Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Mirosław Awksentiuk, we współpracy z zespołem w składzie: Joanna Wróbel, Irena Snitkowska, Sławomir Grygoruk, Agnieszka Łobodzińska.

2/ Zespół prowadzić będzie monitoring z realizacji poszczególnych działań i składać sprawozdania w systemie półrocznym przed członkami MKRPA. Spotkania Zespołu odbywać się będą raz na pół roku w czasie, których analizowane będą uzyskane rezultaty

realizowanych zadań programu i w razie potrzeby będą wprowadzane korekty. W spotkaniach będą uczestniczyć członkowie Zespołu oraz osoby odpowiedzialne za realizację zadań – w zależności od potrzeb.

2. System ewaluacji

System ewaluacji przewiduje badania ewaluacyjne corocznie, za pomocą narzędzi w postaci ankiet i sprawozdań. Raz w roku Zespół złoży sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii Radzie Miasta Hajnówka.

VII. Spis partnerów:

1/ Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce,
2/ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce,
3/ SP ZOZ - Oddział Psychiatryczny w Hajnówce,
4/ Poradnia Odwykowa w Hajnówce,
5/ Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Hajnówce,
6/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce,
7/ Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Hajnówce,
8/ Hajnowski Dom Kultury w Hajnówce,
9/ Ośrodek Sportu i Rekreacji w Hajnówce,
10/ Klub Sportowy „Puszcza" w Hajnówce,
11/ Placówki oświatowe w Hajnówce,
12/ Kuratorzy Sądowi Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim,
13/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce,
14/ Hajnowskie Stowarzyszenie „SAMI SOBIE" w Hajnówce,
15/ CARITAS – Oddział w Hajnówce przy Parafii Rzymskokatolickiej w Hajnówce,
16/ Stowarzyszenie „Bractwo Prawosławne Św. Cyryla i Metodego", Koło Terenowe w Hajnówce,
17/ Hajnowskie Stowarzyszenie Abstynentów Klub Abstynentów „Dąb" w Hajnówce,
18/ Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń" w Hajnówce,
19/ Dom Miłosierdzia „Samarytanin" przy Parafii Św. Trójcy w Hajnówce,
20/ Polski Komitet Pomocy Społecznej w Hajnówce,
21/ Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Hajnówce.

Uzasadnienie celu podjęcia Uchwały

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2008 – 2011 opracowany został na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii / Dz.U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm./, art. 10, zgodnie z jej brzmieniem przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Burmistrz Miasta w celu realizacji zadań, o których mowa w przedmiotowej ustawie, opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, uwzględniając kierunki działań wynikające z Krajowego Programu. Gminny Program stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W związku z powyższym przedkładam projekt uchwały w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2008 – 2011.